

Rondreis Zuid India

Tamil Nadu, Kerala & Karnataka

20 januari t/m 9 februari 2018

Gereisd met Djoser.

Door Ewout naar Schiphol gebracht, wel heel comfortabel. Het was niet druk, hoefde nergens lang te wachten. Naar Dubai vlogen we met de A380 Airbus, het grootste personenvliegtuig. De 2de vlucht naar Chennai zaten we minder ruim. 's Ochtends om 8 uur in Chennai geland, de rij voor de e-visa duurde erg lang, na een uur waren we pas door de paspoortcontrole, de bagage had in de hal al heel wat rondjes gedraaid. Geld pinnen 100 INR is € 1,30, en dan de hele groep verzamelen bij de uitgang. Eén reisgenote mist haar koffer, aan haar label zat een heel andere tas, dat duurde ook nog een uur, en na alle gegevens achtergelaten is zij zonder bagage meegegaan, en hopelijk komt die morgen nog aan. Iedereen is erg moe, maar we gaan met de bus onderweg nog even bij een openluchtmuseum kijken. Dakshina Chitra bevat huisjes en creatieve ambachten en kunst uit Tamil Nadu en Kerala, en er was een muziekfestival.

Even lekker een verse kokosnoot gedronken. Dan met de bus naar het hotel in Mahabalipuram, nog even het plaatsje doorgelopen en een lekkere chai masala gedronken, 's avonds met de hele groep uit eten en verder kennismaken.

Maandag 22 januari

De eerste nacht goed geslapen, prima bedden, om half zeven werden we uitgeslapen wakker, uitgebreid Indisch ontbijten, en om 9 uur met drie vertrokken voor een rondwandeling langs tempels, grotten en bezienswaardigheden. Vlak achter het hotel ligt de eerste tempel die we tegenkomen, de prachtige uit de rotsen gehouwen reliëf van Arjuna's boetedoeningen de afdaling van Ganga, we lopen over de rotsen naar diverse andere tempels en ook langs Krishna's boterbal, een enorme ronde kei die op de rotsen balanceert. Verder door het park naar andere rotstempels, met prachtige basreliëfs, *(de Mahishasuramardini-rotstempel heeft een afbeelding waar de godin Durga, tronend op haar leeuw, de buffeldemon Mahisha onderwerpt)* allemaal uit de 7de eeuw, langs de vuurtoren het park uit en even een koffie-thee pauze. Bij een kraampje werden een paar stoelen neergezet en zaten we gezellig in de schaduw. Daarna was het nog een paar honderd meter lopen naar de Vijf Ratha's *(Pancha Pandava Ratha's, ratha's zijn triomfwagens)* tempels uit één stuk graniet gehouwen, uit de 7de eeuw opgedragen aan Vishnu.

Als we teruglopen worden we aangesproken door een man, die al helemaal weet bij welke groep wij horen en uit hoeveel personen de groep bestaat en waar we morgen heen gaan. Bij hem mogen we handgemaakte beelden bekijken, gemaakt door zijn grootvader van 89, en andere familieleden. Zijn vrouw ging gelijk chai masala voor ons maken, en hij liet ons handen vol prachtige beelden bekijken, en vertellen hoeveel uren of dagen werk er in zat. Hij vertelde ook nog dat hij in de tsunami van 2004 zijn hele huis kwijtgeraakt was en nu een huurhuis heeft, waar hij met zijn hele familie in woont. Na een tijdje zwicht ik toch voor een Boeddhabeeldje van rood marmer. Jan koopt ook nog een beeld en de man was helemaal gelukkig. Leerde ons een paar woorden Tamil, en gaf nog een paar reistips. Wij lopen daarna terug en door naar de Shore Temple, dit is een granieten, vrijstaande Hindoe tempel uit de 8ste eeuw, de eerste in zijn soort. Dan lopen we door leuke kleurrijke straatjes naar het strand waar de vissersboten liggen, mooie kleurige bootjes, een paar mannen

zijn nog de netten aan het leeghalen, er liggen visjes te drogen en kinderen spelen er. We gaan bij een café aan het strand wat drinken, anderen bestellen bier en soep, dit komt allemaal; ik heb chai masala besteld, maar dat komt niet, als iedereen alles onderhand op heeft vraag ik waar de thee blijft, oh nog 2 minuutjes. . . na 10 minuten komt ie vertellen dat ze dat overdag niet maken, of ik iets anders wil uitzoeken. Dan lopen we nog weer door een paar leuke straatjes en vinden een supermarktje, als we dan weer buitenkomen zien we de rode zon al laag aan de hemel staan en haasten ons naar Krishna's boterbal omdat we daar mooie foto's willen maken, maar we zijn al te laat. Dan pas weer terug naar het hotel, opfrissen en 's avonds ergens gaan eten. De vele restaurants hebben weinig klandizie, wij waren ook het enige tafeltje, meer personeel aan het werk dan

gasten om het op te eten, maar heerlijk gegeten. Nog even natafelen bij de German Bakery en dan maar terug naar het hotel. Het was een prachtige dag.

Dinsdag 23 januari

Beetje kort geslapen, en na het ontbijt een excursie naar Kanchipuram, ook wel de gouden stad genoemd, maar meer bekend als de stad van de 1000 tempels. Het is 2 uur rijden, maar door een mooi landschap met rijstvelden, steden en dorpen. Kanchipuram is best een grote stad met de gebruikelijk Indiase drukte of chaos. Als eerst bezoeken we de Kailasanatha tempel, *de oudste in Kanchi, eind 7de eeuw gebouwd uit zandsteen. Mooie sculpturen en reliëfs, die ze nu aan het restaureren zijn.* Daarna gingen we naar de Sri Ekambareshwara tempel, *de grootste tempel hier en nog helemaal in gebruik. Op veel plekken zitten priesters die je een rode stip op voorhoofd en een zegening geven tegen een kleine donatie. Deze aan Shiva opgedragen tempel is door de Pallava's in de 8ste eeuw gebouwd, en in de 16de eeuw door de Vijayanagars verfraaid. De naam komt van EkaAmraNathar = 'de god van de mangoboom'. Achter in een binnentuin staat een 3500 jaar oude mangoboom.*

Na deze tempel hebben we even een koffiepauze en dan rijden we met de busjes door de drukke stad naar een thuis-weverij waar ze zijden bruids-sari's aan het weven zijn. Dan weer terug om te lunchen, dit doen we met een groepje en bestellen we dosa masala, een dunne pannenkoek van rijstmeel met wat sausjes en curry's. Na de lunch gaan we nog naar de Varajaswami tempel, *deze is bekend om zijn "marriage hall" van Vishnu en Lakshmi. Van de vroegere 1000 pilaren zijn er nog 96 over waarop reïncarnaties van Vishnu te zien zijn.* We kwamen hier net na de middag aan en het allerheiligste, waar alleen de Hindoes mogen komen was nog gesloten. Hierdoor zaten er heel veel mensen te wachten in de schaduw van wat tempels en de meesten vonden het leuk om gefotografeerd te worden en met ons op de foto te gaan. Rond drie uur rijden we terug naar het hotel en zijn om half vijf terug, we lopen nog even naar Krishna's boterbal om te proberen mooie foto's te

maken met de zonsondergang, maar dit voldeed niet aan de verwachting. We kopen nog wat souvenirs en lopen nog even naar het strand, hier is het enorm druk met locals, zelfs kermisattracties voor kinderen, paardrijden en heel veel kraampjes langs de weg.

Woensdag 24 januari

Vandaag gaat de reis verder naar Pondicherry, onderweg stoppen we nog bij de restanten van het Hollands fort Sardras uit de 17de eeuw, waarbij de begraafplaats het mooist is om te bekijken, op de grafstenen staat de hele levensgeschiedenis van de persoon in oud Nederlandsch vermeld. Rond de middag arriveren we bij het Green Palace hotel, deze ligt een kleine 2 km van het centrum aan een drukke straat. We gaan lopend de stad verkennen, en beginnen op de markt, alle paden lopen we door en maken veel foto's. Het mooist om te zien is het maken van bloemenslingers, op de visafdeling willen ze geen foto's en worden we weggejaagd. Dan lopen we door het Bharathi park naar het strand waar een groot beeld van Ghandi staat. Bij le café drinken we wat en eten een bordje Franse frites (lang niet zo lekker als de echte). We lopen weer verder door de stad, het Franse kwartier, naar de Sri Aurobindo Ashram, een bedevaartsplek. Vervolgens de Ganeshatempel die officieel de Sri Manakula Vinayagar tempel heet, een druk bezochte hindoeatempel. We lopen naar Immaculate Conception Kathedraal, waar net een dienst aan de gang is. Gaan er een poosje buiten bijzitten om mee te luisteren. Dan lopen we een stuk naar het zuiden en zoeken het chique Frans-Italiaanse restaurant Satsanga op, ik eet hier heerlijke aubergine

met saffraan en curry. Dan het hele stuk weer terug lopen naar het hotel en onderweg nog een fles Indiase "Schotse" whisky gekocht. Een jongen van het hotel loopt mee naar de kamer om in te loggen op wifi, maar het lukt nergens, hij schakelt 'maintainance' in. Ik wil graag douchen en met de voeten omhoog zitten, vergeet internet maar. Even later blijkt internet gewoon te werken op m'n mobiel. Lekker borreltje en op tijd gaan slapen.

Donderdag 25 januari

We hebben eerst onderweg een fotostop langs rijstvelden, waar vrouwen rijst aan het uitplanten zijn, even verder een stop bij een prachtige grote Shiva tempel (Nataraja tempel) in Chidambaram, die nog helemaal in gebruik is en erg druk bezocht wordt. Binnen mag je absoluut niet fotograferen. We moeten ruim 2 uur verder rijden voor de lunch in de stad Kumbakonam, na de thali gaan we kijken bij de tempelvijver in het centrum, waar veel vrouwen en ook een man aan het wassen zijn. Een andere groep mensen wil weer uitgebreid gefotografeerd worden. Ze hebben de grootste lol om ons.

Dan is het maar een kwartiertje rijden naar Darasuram waar de prachtige oude Airavatesvara tempel staat, prachtig om te zien, niet meer in gebruik. Ik stoot hier m'n teen kapot aan een oude pijp, gelukkig had ik sokken aan. Om kwart over vijf zijn we bij het hotel in Thanjavur. 's Avonds eten we met de hele groep in het hotel, omdat deze 2 km buiten het oude centrum ligt.

Vrijdag 26 januari

Na een uitgebreid Indiaas ontbijt lopen we met z'n vijven naar het oude centrum van de stad om eerst de Brihadishvara tempel te bezoeken. Een van de mooiste Chola tempels uit de 10de eeuw. Prachtig om te zien, de meeste mensen vragen om gefotografeerd te worden of willen met ons op een selfie. Vrij snel in het begin zijn we een uit de groep kwijt, als een ander halverwege afhaakt om de stad in te gaan, bleek het verloren schaap de hele tijd op ons heeft zitten wachten. Zij is met die andere mee gegaan, wij hebben met z'n drieën de hele tempel verder bekeken, en zijn daarna naar de stad gelopen en door naar het Royal Palace, paleis van de maharadja. Aanvankelijk zou het gesloten zijn vanwege nationale feestdag, maar het kaartverkooploket was wel open. Aangezien de kaartjes erg duur waren voor buitenlanders, zijn we gewoon het terrein opgelopen, de 'Bell Tower' en de 'Arsenal Tower' gefotografeerd, en natuurlijk mensen, eerst kinderen, toen familie, een man erbij,

selfies met ons, toen zijn zus, zijn moeder, nog meer foto's en selfies. Toen kwamen we langs het museum, konden wij ook gewoon in voor 2 roepies (2,6 cent). Daarna wilden we eigenlijk wel wat eten, maar nergens een restaurant te vinden. Nog over de markt gelopen, weer veel foto's gemaakt, aantal leuke straatjes door, maar nergens een restaurant. Toen waren we weer bij een beginpunt, daar is een bakery. We willen dolgraag zitten, hij heeft 3 stoelen staan, hij verkoopt 'puffs', bladerdeeg met groente of ei gevuld. Ik neem een ijsje, we kletsen wat en mogen zijn moeder of oma fotograferen, een moslimvrouw van 80 jaar oud, ze heet Bashanisha en lijdt aan vitiligo. We nemen een tuktuk terug naar het hotel en gaan bij Emmy op de kamer verse gemberthee drinken. Nog even lekker douchen, verslag bijwerken, relaxen en eten in het hotel.

Zaterdag 27 januari

Vandaag reizen we verder met een nieuwe grote bus die nu de rest van de reis bij ons blijft. We rijden naar Trichy (Tiruchirappalli), en gaan eerst de grote hindoe tempel bekijken. De Sri Ranganathaswamy Tempel is een groot tempelcomplex, gewijd aan Vishnu. *De bouw is begonnen in de 10de eeuw, maar de meest recente uitbreidingen stammen uit eind 20ste eeuw. Het grote complex omvat meerdere bouwstijlen en dynastieën. Er zijn 21 gopurams en 3 ingangen zuid, noord en oost.* We lopen een paar uur door het complex en genieten van de

vele mensen daar, die vooral allemaal op de foto willen, en selfies met ons willen maken. Veel vrouwen zijn in het rood gekleed, rood is de heilige kleur, voor meerdere dagen om te gaan bidden. Na het tempelbezoek rijden we een stukje verder naar een wasplaats aan de heilige Cauvery (Kaveri) rivier, hier vinden veel rituelen plaats ter nagedachtenis aan overledenen, maar ook doop en reinigingsrituelen. Hiervoor kopen veel mensen mooie nieuwe kleding, om zich dan onder te dompelen in de rivier. Ook gaan de mensen zichzelf grondig reinigen. Sommige mensen zie je gekleed de rivier in gaan om dan de kleding die ze dragen uit te doen en aan de rivier te geven. Ook aan de kant vinden veel ceremonies plaats. Dan nog even lunchen in de stad met een masala dosa, en dan is het nog 3 uur rijden naar Madurai (Temple City). We zitten weer in een Star Residency hotel, en eten 's avonds op het Rooftop restaurant.

Zondag 28 januari

Na het ontbijt ontmoeten we de gids die met ons in tuktuks naar de noordpoort van de belangrijke Sri Meenakshi Tempel gaat. In een winkel van familie kunnen we de tassen laten staan. Dan lopen we naar de ingang en doen onze schoenen in een groepszak bij elkaar. Om binnen te komen moeten we nog door een strenge politiecontrole, er mogen geen tassen, camera's, zaklantaarns of batterijen mee naar binnen, ook geen limonade, alleen een flesje water en een mobieltje, waar je wel foto's mee mag maken. *Deze tempel heeft 11 hoge gopurams, de grote piramideachtige torens vol met kleurige beelden. Vroeger waren ze allemaal wit, maar sinds de onafhankelijkheid van India in 1936 zijn ze de gopurams gaan beschilderen. De oudste hoofdtempel is uit de 13^e eeuw en tot de 16de eeuw zijn de meeste gebouwen aangebouwd. De noordpoort is amper 100 jaar. De gids legt de rituelen uit, en wat ze betekenen. Als eerste zien we een neem-boom, waar wiegjes ingehangen worden als offer om een kindje te krijgen. Meenakshi is het huwelijk tussen Shiva en Parvati. De tempel zit vol met beelden van Shiva, Parvati, Vishnu, Ganesh, Kali en de vele*

reïncarnaties van Shiva. Afbeeldingen van de danswedstrijd tussen Shiva en Kali, en de beelden volgesmeerd met ghee. Ook een enorme Ganesh van zwart graniet die ze in de 17de eeuw gevonden hebben, deze krijgt elke dag een nieuwe dhoti, en zit vol met ghee en bloemen. We zien nog een kleine processie, rijen mensen die het allerheiligste willen zien, Shiva uitgebeeld als Linga. Op zondag zijn er veel huwelijksceremonies langs het

bekken van de gouden lotus. Als laatste bekijken we de mandapa der duizend zuilen, dit is nu een museum, het heeft echter maar 986 zuilen. We verlaten na ruim 2,5 uur de tempel, trekken onze schoenen weer aan, en terug naar de winkel, waar onze tassen al klaar staan. Ze stellen het wel op prijs dat we nog wel de winkel bekijken, ze laten ons prachtige handgeknoopte zijden en geiten-wollen tapijten zien, die allemaal in Kashmir geknoopt worden. We krijgen een kopje saffraan en kardemon thee en kunnen naar het toilet. Op andere verdiepingen hebben ze nog

heel veel beelden, Kashmir sjaals en juwelen. We vertrekken en lopen eerst rondom de tempel, tegenover de oostpoort zit nog een prachtig bijgebouw waarin allemaal kleermakers en een stoffenmarkt zitten. In een straatje zie ik opeens een bordje bij een winkel staan met JETTY 30 roepie, ik probeer een foto te maken, de man van de winkel ziet het en houdt het even stil voor de foto. Ik vertel hem dat ik Jetty heet, en vraag wat jetty betekent, het zijn jongensonderbroeken. Ik zal nu niet meer als ze roepen "What's your name"? zeggen dat ik Jetty heet, ik zal hier wel Maria zijn. Dan proberen we ergens te lunchen, we vinden een echt lokaal tentje met alleen maar de gerechten in Indiaas en wel plaatjes erboven. We zien masala dosa en willen dit bestellen, maar die zijn er niet. Dan maar een willekeurig rijstgerecht, kost wel 20 roepies, nog een kopje chai masala toe en we kunnen er weer tegen. We lopen nog een paar prachtige straatjes door, naar de uienmarkt en dan langs de groentemarkt. Met een tuktuk terug naar het hotel en nog even naar het Gandhi Memorial museum geweest, interessant, de geschiedenis van India, vanaf dat de eerste blanke man hier kwam. Morgen is het precies 70 jaar geleden dat Gandhi op 78 jarige leeftijd doodgeschoten werd. 's Avonds weer eten op het dakterras.

Maandag 29 januari

Na ontbijt en afrekenen gaan we richting Kerala, het landschap begint groener te worden en de bergen komen in zicht. Onderweg een fotostop bij een schooltje, ze hebben net allemaal buiten het volkslied gezongen, en nu worden alle handen gecontroleerd, of ze wel schoon zijn. Eén meisje is jarig en hoeft vandaag geen uniform aan en mag in een feestjurk naar school. Dan een stop bij een steenbakkerij. We zien hoe de rode klei in mallen geperst wordt tot blokken, die eerst een week op de grond liggen te drogen, dan worden ze opgestapeld om verder te drogen, en daarna onder een rieten dak

opgestapeld waar dan takken en stro tussen gelegd worden en aangestoken, zodat ze langzaam gebakken worden. Verder stoppen we nog bij een brug over de rivier met watervallen, waar een grote wasplaats is, verder spelen er jongens in de waterval en er staan een paar te vissen. Net over de districtsgrens met de staat Kerala gaan we bij Chrissie's Hotel in Kumily (Thekkady) overnachten. We zitten hier heerlijk in het bos, waar veel vogels en apen zitten. Vlakbij de ingang van het reservaat Kumily & Periyar Wildlife Sanctuary. 's Middags gaan we naar een theefabriek, hier worden de theebladeren verwerkt tot zwarte thee poeder.

Daarna naar een kruidentuin (Abraham's Spice Garden), we zien hier allerlei kruiden en vruchten groeien; bijzondere bloemetjes van allerlei vruchten, de macadamianoot, de muskaatnoot (waar ook de foelie in zit), kruidnagelbloemetjes, kaneel, peper (alle kleuren peper komen van dezelfde struik), hollycross-orchidee, poederdonsbloem (bloeit maar één dag), cacao, rose-appel, kardemom, olifantsoren, rode bananen, jackfruit, papaya's, drakenfruit, en bijzondere kleine zwarte bijen die de duurste honing ter wereld maken. Geen zin om 's avonds weer naar het dorp te lopen om te gaan eten.

Dinsdag 30 januari

Vandaag een wandelsafari met een tribal guide door het Periyar Tiger Reserve (Periyar Wildlife Sanctuary) Thekkady, waar olifanten en tijgers zitten. Het park is beschermd gebied om een groot meer waar de dieren beschermd worden. Het meer heeft een oppervlakte van 26 km² en het hele park bijna 800 km². Bezoekers zullen de tijgers nooit zien, dat zijn nachtdieren. We lopen eerst naar de entree van het reservaat, vandaaruit met de bus naar de rivier, daar staat de gids ons op te wachten. We moeten allemaal onze gegevens op een lijst schrijven, dan komt er nog een groot boek waar we ook onze namen in moeten schrijven, en de gids schrijft dan de nummers van de entree kaartjes erachter. Vervolgens moeten we met een bamboevlot de rivier oversteken, allemaal een zwemvest aan en langs een touw worden naar de overkant getrokken.

Dan begint de wandeling, eerst zien we witte reigers, ze hebben hier 3 maten, small, medium en large, we zien ze alle drie. Ook aalscholvers in 2 maten, een *whitenecked stork* (withals ooievaar), de *Indian Pond heron* of *Paddybird* en *osprey's* (visarend). Ook een paar wilde zwijnen met heel veel jonkies. We lopen verder en de olifantenpoep wordt steeds verser, de gids rent naar voren, aanvankelijk angstig dat ze té dichtbij kunnen zitten, want het is bronsttijd en dan kunnen de mannetjes gevaarlijk zijn. Dan zwaait hij dat we snel moeten komen, er is een olifant gespot, het blijkt een moeder met een kalf te zijn. Wel afstand bewaren en stil zijn. De meeste foto's zijn van de achterkant, maar als de olifant zich omdraait moeten we snel het struikgewas in. Even later nog wat foto's voornamelijk weer van de

achterkant en dan lopen wij een stukje terug en spotten een paar roofvogels, hij vraagt mijn camera, vanwege de grote zoomlens en weet een aantal foto's te maken van een *Common Kestrel* (torenvalk) en dan gaan we de jungle in.

We zien een paar mooie bomen en lianen en een paar mooie vogels, weer neemt hij mijn fototoestel en fotografeert een *Orange headed Thrush* (damalijster), een vliegenvanger en een *yellow browed bulbul* (goudbrauw bulbul, komt alleen maar in India en Sri Lanka voor). Ook zien we nog een *black giant squirrel*. Als laatste bij de oversteek terug een zwarte aap. Bij het vertrekpunt zitten veel makaken. Dan met de bus terug, bij de afslag naar ons hotel vragen we de bus om even te stoppen en ons eruit te laten. Even snel oprispen, kopje gemberthee en een kleine snack en dan lopend het dorp verkennen. Deze plaats is heel erg toeristisch met veel souvenir, kleding en specerijen winkels. Ik zie een mooie broek-rok, maar is mij te duur, dus lopen we verder, kopen her en der wat specerijen en thee. Wat verder zie ik dezelfde broek weer, hier kost hij de helft. Ook pakt hij nog een hele leuke jurk en samen krijg ik dan 20% korting. Als we verderop bij een theestalletje masala thee willen drinken, willen we eigenlijk ook wel even zitten, 2 mannen staan gelijk op en wij mogen op de stoelen zitten. We zien dat ze bananen aan het bakken te zijn, en vragen waaruit het deegjasje bestaat, rijstmeel, dus we bestellen er ieder een, wordt geserveerd op een stukje krantenpapier. Nadat we uitgewinkeld zijn eten we een hapje, dan nog een kopje thee en teruglopen naar het hotel. De hotelrekening voldoen en naar de kamer. Het wordt een hele klus om alle aankopen in de tas te krijgen, morgenochtend reizen we verder, naar het zuidelijkste punt van onze reis.

Woensdag 31 januari

Vandaag een mooie rit door de bergen, langs plantages van thee, rubber en ananas. We zien nauwelijks nog hindoetempeltjes, meer moskeeën en veel kerken. Kerala is de rijkste provincie van India. Het is een lange reisdag vandaag, 's ochtends nog een paar fotostops, bij o.a. thee-plukkende vrouwen, een mooi gelegen Franciscaner kerk, een rubberplantage en een veld vol ananasplanten. Bij de lunch onderweg duurden enkele gerechten erg lang, de thali schotels stonden klaar maar à la carte besteld kwam een uur later, maar desalniettemin waren we even na 5 uur in Kovalam. De bus kon niet naar het hotel komen, dus moesten we allemaal lopen en de bagage werd met tuktuks gehaald. Het hotel ligt aan de strandpromenade, het is hier heel toeristisch. De hele boulevard bestaat uit hotels, restaurants en souvenirwinkeltjes.

Donderdag 1 februari

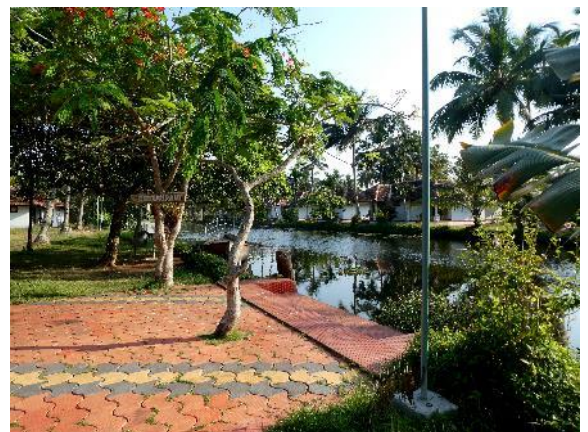

Na een ontzettend uitgebreid ontbijt, met speciale aandacht van een ober die allerlei lekkere hapjes bracht, gaan we lopen richting Vizhinjam, een echt vissersdorpje wat zo'n 2 km verder naar het zuiden ligt. We zien veel roofvogels hier; de *paria kite* (wouw). Hier zijn ze de hele dag bezig met vis binnen brengen, wat direct door een "veilingmeester" geveild wordt. Heel veel mensen zitten op het strand te wachten met bakken en manden totdat ze de gewenste hoeveelheden kunnen kopen. Daarmee gaan ze verderop op de vismarkt zitten of het gaat naar de restaurants. Na een hele tijd lopen we naar de kerk op de heuvel en genieten van het uitzicht en een drankje in de schaduw. We

lopen weer over het strand terug en gaan nog even het aquarium bekijken, en daarna "verdwalen" we in de bosrijke buitenwijk van Kovalam. Naar beneden lopen ging prima, maar toen de weg weer omhoog ging hebben we het laatste stuk terug naar het strand een tuktuk genomen. De rest van de middag lekker geluierd en wat gelezen, nog een half uurtje in de zee geweest, en eind van de middag uitgebreid van de zonsondergang genoten. 's Avonds lekker garnalen-curry gegeten.

Vrijdag 2 februari

Weer een uitgebreid ontbijtbuffet in het hotel, met uitzicht op strand en zee. Tegen half tien gaan we naar de bus, de meesten lopen, een paar met tuktuk's het gaat erg stijl omhoog. Een lunchstop bij een wegrestaurant met maar keuze uit 2 gerechten, gaat lekker vlot. Dan gaan we nog even een "slangentempel" in Haripad bekijken. In de Mannarasala Sree Nagaraja Tempel zie je veel afbeeldingen van slangen en hier komen veel zwangere en net bevallen vrouwen om te offeren. Net als we willen vertrekken doet een man uit de groep een misstap en verstuikt zijn enkel, hij hoorde iets "knappen" en voor de zekerheid gaan ze met de reisleidster in de bus naar een nabijgelegen ziekenhuis. Wij gaan ondertussen met tuktuks naar het resort, waar we met een bootje over moeten naar de receptie, we melden ons aan en verdelen de kamers vast. De kamers liggen weer op een volgend eiland en we worden weer overgevaren. Heerlijk rustig op het eiland, relaxed voor ons huisje zitten met een kopje thee, wel veel kauwtjes, aalscholvers, kleine zeearenden en eekhoortjes. 's Avonds bij het buffet zit de ongelukkige reisgenoot met zijn onderbeen in het gips aan een biertje, zijn kuitbeen bleek gebroken.

Zaterdag 3 februari

We moeten nu een kleine tas meenemen voor één overnachting op een boot. Eerst op ons gemak ontbijten (wel een behoorlijk karig ontbijt voor dat bedrag) en pas tegen 10 uur gaan we verder naar Alappuzha (Alleppey) om rond het middaguur op de boten door de backwaters te varen. In de stad gaan we eerst naar de liquor store. We krijgen 3 maaltijden op de boot, bij binnenkomst al een verse kokosnoot, eerst een stuk varen en dan leggen we ergens aan voor een uitgebreide lunch en varen de rest van de middag verder. 's Middags gaan nog een aantal in kano's verder door de backwaters varen. Dan varen we weer verder en leggen ergens aan nabij een transformatorhuisje voor extra stroom,

we hebben zelfs airco op de kamers. Op onze house-boot is plaats voor 32 mensen (maar 6 slaappleatsen) en we zitten er met z'n vieren op. 's Avonds voor het diner komen ze van 2 andere boten bij ons op het bovendeck eten, en daarna nog wat napraten met bier en whisky. 's Nachts helaas last van muggen en hierdoor slecht geslapen.

Zondag 4 februari

Op de boot nog een eenvoudig ontbijt, en dan varen ze nog een rondje om om 9 uur weer aan te leggen waar de bus staat. In nog geen 2 uur rijden we naar Cochin (Kochi) waar we in het Abad hotel eindelijk weer goede wifi verbinding hebben. In mijn kamer zie ik een grote kakkerlak voorbijlopen, ik besproei hem met een restje deet, en hij strompelt naar de hoek, waarna hij spoorloos verdwijnt. De mail gecheckt en adressenlijst verstuurd. Dan proberen we met het kaartje van het hotel naar het Dutch Palace (Matancherry Palace) te lopen, we lopen kilometers verkeerd, toen maar een tuktuk gepakt. Museum bekeken, de Joodse synagoge is nog gesloten. Als we een hapje willen eten gaan we een vegetarisch restaurant aan de overkant van de straat binnen. We kunnen hier eten, ze hebben geen kaart en serveren maar één gerecht; thali. Wordt steeds weer bijgevuld en dan ben je lekker volgegeten voor 50 Rp (€ 0,65). Dan willen we naar de Jain Tempel lopen, op de kaart slecht 1 straat verder, dit zijn er veel meer, wel weer ruim een kilometer lopen, en de tempel is gesloten. Dan besluiten we maar naar de Chinese vissersnetten te gaan, mét een tuktuk, toch weer een heel eind. Leuk om deze vismethode te bekijken, om half vijf nemen we weer een tuktuk naar het Kerala KhataKali Center, waar we een show bijwonen wat een combi is van muziek, zang, dans, drama en pantomime. We zijn vroegtijdig aanwezig zodat we het schminken en maken van het spectaculaire masker nog kunnen zien. Het is een prachtige, kleurrijke en indrukwekkende voorstelling. Daarna gaan we met het groepje van 9 mensen ergens eten, waar bier en wijn geschonken werd. Dan met tuktuks terug naar het hotel, nadat er flink op afgedongen werd.

Maandag 5 februari

Na het ontbijt willen we wel een rondrit langs bezienswaardigheden met een tuk-tuk. Als we buitenkomen staan er al 2 tuk-tuk's klaar (dezelfde die ons gisteravond naar het restaurant gebracht hebben en later naar het hotel), hij wil geen prijs afspreken. Hij begon langs de wasserij en strijkerij waar kleding gewassen wordt in aparte hokjes. Verder liet hij ons veel bijzondere en mooie kerken zien en een paar Hindoe tempels. Kriskras reden we de hele stad door, ook nog naar een heel mooi museum een paar eilanden verderop, maar de

entree was dusdanig hoog dat wij het ook door tijdgebrek niet gingen bekijken. Ook werden we een paar keer bij een grote winkel met kunstvoorwerpen, beeldjes, souvenirs, sjaals, tapijten etc. gebracht, maar de spullen waren hier zó duur dat we nergens iets gekocht hebben. We wilden ook naar de spice-market, maar werden bij een dure winkel gedropt. Toen naar de St. Franciscuskerk waar Vasco di Gama ooit begraven werd, maar is later door zijn zoon naar Portugal gehaald. Nog even bij de Dutch Cemetery gekeken, maar hier mocht niemand meer in. Later nog naar een "gemberfabriek", waar gember gedroogd werd, erboven zat een kruidenmarkt van een vrouwencoöperatie, maar hier waren de kruiden ook erg duur. Om half twee wilden we terug naar het hotel, het was een heerlijke ochtend, veel gezien. We gaven hem 200 INR p.p., maar hier was hij niet tevreden mee. Ieder nog 50 roepie bijgelegd en het was OK.

Nog even de supermarkt door gestruind, wat kruiden e.a. lekkernijen gekocht en wat voor het ontbijt en tussendoor in de bus. Om kwart over 3 vertrekken we naar de Jetty in de nieuwe stad voor een boottocht door de haven. Nog even een stop bij een volgend eiland om een oud paleis, wat nu hotel is te bekijken. Dan varen we verder langs de vele vissersboten, een grote overslaghaven, en tegen de tijd dat de zon onderging, langs de Chinese vissersnetten om mooie foto's met de zonsondergang erachter te maken. We gaan met de bus terug naar het hotel, nog eens door de supermarkt en dan heerlijk dineren in het hotel. Naar de kamer, inpakken, opruimen en douchen, want we moeten morgenochtend om 5 uur vertrekken.

Dinsdag 6 februari

Om 4 uur vanzelf wakker geworden, dus gelijk opgestaan en ingepakt. Met 2 personen minder vertrokken richting Mysore. In de bus gaan de meesten gelijk weer verder slapen, we eten wat en tegen half acht even een koffie/thee stop. Ik zie niet erg veel van de omgeving, want ik dommel regelmatig weg. We lunchen in de buurt van Kalpetta in het Wayanad gebied. Onderweg een mooie rit door de bergen en over passen. Als we de grens met Karnataka over zijn rijden we door het wildlife sanctuary, we zien wat apen en een paar gespikkelde herten. Tegen zessen zijn we in het hotel Siddharta in Mysore, aan de noordwest kant van het Paleis van de Maharadja. Van 7 tot 8 uur 's avonds is er een sound en licht show en wordt het paleis sprookjesachtig verlicht.

Woensdag 7 februari

Ik ontbijt met een masala dosa, en even na negen uur stappen we in een tuktuk en gaan eerst naar de dierentuin. Hier zouden ook witte tijgers zijn, maar die waren er niet, nou ja, bij een stond dat ie een witte tijger was, maar er net zo uitzag als zijn gewone soortgenoten, alleen wat meer stukjes wit. We hebben zo'n 2,5 uur hier rondgelopen, mooie zoo. Dan met een tuktuk naar het paleis, er werd gezegd dat de entree 200 Roepies is en er geen camera's mee naar binnen mochten. Het is nu maar 50 entree en de camera mag gewoon mee. Wel werd mijn rugzak geïnspecteerd. We vonden het paleis aan de buitenkant er minder mooi uitzien dan 's nachts. Maar van binnen was het prachtig om te zien. Hierna willen we eerst naar Devaraja Market, maar via het hotel. Als we terugkomen uit het hotel bij de tuktuk, stapt er een vriend van de driver in, die ons eerst bij de spice market en perfume-oils afzet en van alles probeert, maar we hebben hier geen zin in en willen naar de afgesproken markt, hier aangekomen gaan we even een hapje eten en dan de markt over, erg leuk. Op het laatst laat ik me toch verleiden voor een flesje parfum-olie van de blue lotus. Als ik wil betalen valt mijn camera uit het tasje op de stenen ondergrond. Flink beschadigd maar maakt nog wel goede foto's. we gaan nog naar de St. Philomena Kathedraal, deze staat helaas in de steigers voor restauratie. Dan lopen we terug naar het hotel. Nog even bij de liquorstore gekeken, maar de whisky is hier 2 x zo duur als in Pondicherry, dat heb ik er niet voor over.

Donderdag 8 februari

Vandaag onze laatste reisdag, we moeten naar Bangalore. Onderweg nog een excursie naar Somanathapur. De afstand is niet zo groot, maar Bangalore is zo'n ontzettend grote stad en ons hotel ligt kilometers buiten het centrum, dat we hier eigenlijk niets meer kunnen bekijken. De chauffeur laat ons diverse leuke dingen zien onderweg en we hebben extra veel fotostops. Een paar fotostops bij rijst uitplanten en de velden omploegen met ossen voor een handploeg. Dan een Shivatempel waar nog een mooi versierde kar voor staat die bij een processie gebruikt is. Bovenop de tempel staan een paar aparte ibissen. Dan weet hij nog een Linga-tempel, waar een mooie Nandi (stier, rijdier van Shiva) voor staat. Dan zijn we eindelijk bij de Keshava tempel in Somanathapur, een *prachtig overblijfsel van de Hoysala stijl uit de 12de eeuw*.

Naast de ingang een lekker theestalletje, waar we allemaal even neerstrijken voor een koffie of thee, en nog een paar souvenirwinkeltjes, waar ik nog wat leuke tasjes, een broek en een bronzen Boeddhabeeldje koop. Daarna nog meer fotostops bij een wasplaats, enkele ossenkarren vol met suikerriet, een aantal kuddes schapen en mensen aan het rijst dorsen, de vliesjes van de korrels scheiden door het vele keren van hoog te laten vallen zodat de vliesjes wegwaaien. Tegen 3 uur 's middags rijden we de

stad in en het is ruim 3 kwartier tot we bij het hotel zijn. Hier zijn weer veel liquorstores en ik neem nog een kleintje whisky mee voor thuis, zodat ik nog net genoeg heb om vanavond te eten. Om 19 uur zitten we allemaal in het restaurant, maar het duurt hier behoorlijk lang. Pas om half negen komen de gerechten op tafel. Wel heerlijk gegeten en na het eten begin ik de afscheidsspeech voor de reisleidster, en daarna laat ik iedereen even aan het woord, dat is veel leuker, als laatste overhandig de foienenvelop, en neem alvast

afscheid van een stel dat nog een week langer blijft. In bed nog even het laatste beetje whisky opmaken en de wekker op 5 uur gezet.

Vrijdag 9 februari

Om 6 uur vertrekken we naar het vliegveld, het is zo'n anderhalf uur rijden omdat het vliegveld aan de andere kant van de stad ligt. Om de luchthaven binnen te komen moeten we een print van ons e-ticket laten zien. Het is zo'n 11 uur vliegen en nog een kleine 3 uur overstap in Dubai. Vluchten gaan voorspoedig en om 20:00 landt het vliegtuig, om kwart voor negen komt Ewout voorrijden en brengt me weer naar huis.

Jetty van der Graaf

Je ziet heel veel "car pollution testing centre" of "vehicle emission control", de auto's mogen niet té veel vervuilen, maar de grootste hoeveelheid vuil wordt hier door de mensen neergegooid. Er zijn al meerdere "plastic (of polytheen) free zone", maar de hoeveelheid zwerfvuil en plastic is hier onoverzichtelijk.

Mijn laatste keer in India is al meerdere jaren geleden, maar ik sta verbaasd dat ik in steden hele straten en wijken vol met medische zaken en winkels zie; zoals winkels voor medische hulpmiddelen, apotheken, ziekenhuizen, diverse praktijken van allerlei verschillende artsen. Dit is echt explosief gegroeid. Ook zie je langs de weg regelmatig grote billboards met Dr. Back, matrassen en kussens, voor je rug. Vroeger sliepen de Indiërs gewoon op planken en hadden nergens last van. Maar als al die medische zaken allemaal klandizie hebben dan is de bevolking hier wel heel erg ziek geworden. Ook hier een opmars van de "westerse welvaartsziekten"?